

יום ד', כ"ב בכסלו תשס"ד (17 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **כ"ב בכסלו**, נקטה ממשלת ישראל בצעד שהיא חשבה יוסיף אור למאמץ העם היהודי לחיות בשקט בארצו. אבל, כפי שֶׁרש"י אומר בפתיחה לפרשת השבוע, פר' **"וישב"**, הדנה במכירת יוסף, **"ביקש יעקב לישב בשלווה"**, [אך] **קפץ עליו רגזו** [צערן] **של יוסף**.
והנה, בתגובה לחטיפתו של שומר מג"ב 4 ימים לפני-כן והירצחו לאחר שישראל סירבה להיכנע לאולטימטום ולשחרר מחבלים עצורים [זוכרים ימים אלה...?], **החליטה הממשלה לגרש ללבנון 450 מאנשי החמאס והג'יהאד האיסלמי**. אחרי שהבג"ץ דחה את כל העתירות שהוגשו נגד הגירוש, הם הוסעו, ביום זה לפני 11 שנה, באוטובוסים ללבנון. כל שרי הממשלה, למעט שר המשפטים, דוד ליבאי, תמכו בגירוש. המגורשים התמקמו במאהל שהקים הצלב האדום בשטח ההפקר שבין רצועת הבטחון לבין האזור בשליטת 'צבא לבנון' וסוריה.

התגובות בעולם היו קשות. נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש האב, גינה את הגירוש והודיע שישקול את המשך התמיכה בישראל אם לא יוחזרו המגורשים. הנהגת אש"ף הודיעה בתוניס שהיא משעה את השתתפותה בשיחות 'השלום'. גם מדינות השוק האירופי המשותף הודיעו כי ישקלו צעדים חריפים נגד ישראל. המגורשים זכו לסיקור חסר-תקדים בתקשורת הבין-לאומית. צוותי טלוויזיה צילמו אותם מתמודדים עם החורף הקשה והמושלג. השידורים פגעו קשות בתדמיתה של ישראל. [האם מישהו מאיתנו זוכר משום מה אלה גורשו...?] בעקבות לחץ בין-לאומי בלתי-פוסק, החליט רה"מ רבין כעבור מספר חודשים להחזיר את המגורשים!...

[ישראל 50]

§§§

לקראת חנוכה: **שורשי מרד החשמונאים... (3)**

ע"י כך התרבות ההלניסטית הכוללת מביאה מסר מורכב יותר, אך גם בעייתי יותר, כי היא איננה הומוגנית לגמרי. אמנם עיקרה ומרכזה היא התרבות היוונית, אך בתוכה יש פיתוח והדגשה של הנקודות שבתרבות היוונית המקורית לא היו כל-כך חזקות.

גם התרבות היהודית התחדשה באותה עת. מעין מה שקרה לתרבות היוונית, כאשר כללה בתוכה את שרידי התרבויות העתיקות האחרות, התעשרה והשתנתה, קרה גם לתרבות היהודית. העם היהודי **התעשר בחוויה שאין כדוגמתה אצל שום עם אחר**. המושג 'העם היהודי' אינני מקראי, מכיוון שהעם היהודי המקראי אינו 'יהודי', הוא 'עם ישראל', הכולל את כל שנים-עשר השבטים, ואילו העם היהודי כבר אינו כולל את כולם, שכן עשרת השבטים אינם.

אין זה חסרון רק בכמות האנשים בעם ישראל מבחינה מספרית. ההיפרדות הזו היא בעלת ערך חשוב מאד. לטראומה של גלות עשרת השבטים והיעלמותם מעל פני ההיסטוריה היהודית יש תוצאות – גם בתולדות ישראל כשלעצמם, וגם בעיצוב מחודש של העם היהודי שלאחר גלות עשרת השבטים ושל ממלכת יהודה. העם עובר מתפיסה עצמית נאיבית של קיום לאומי רגיל לקיום לאומי בעל תודעת ערך ושליחות רוחנית ותרבותית.

זאת ועוד. העם יצא לגלות וחזר ממנה. בדרך כלל, הגלות היתה סוף קיומו של הלאום, לא של היחיד, כי הפרטים ברובם המשיכו להתקיים, אבל הם נכללו בתוך לאומים אחרים. העם היהודי עבר חוויה יוצאת-דופן...

[בינה לעתים]

{ההמשך בע"ה מחר}

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל